

Individuální vývoj člověka

Individuální vývoj organismů se nazývá **ontogeneze**.

Vývoj před narozením

- začíná oplozením vajíčka v horní části vejcovodu
- oplozené vajíčko se mění v **zárodek (embryo)**
- okolo zárodka se tvoří **zárodečné obaly a plodová voda** (chrání a vyživují zárodek)
- na konci 2. měsíce těhotenství měří zárodek asi 3 cm, jsou vytvořeny základy všech orgánů, nabývá lidských tvarů, nazývá se **plod**
- vytváří se **spojení s dělohou = placenta** (plodové lůžko)
- placenta slouží jako **shromaždiště a filtr krve**, pomocí ní dochází k přenosu kyslíku a živin do krve plodu a k výdeji CO₂ a odpadních látek do krve matky
- v období těhotenství se zvětší objem břišní dutiny až na 7 dm³, hmotnost matky se zvětší asi o 15 kg
- těhotenství je ukončeno **porodem**, začíná prasknutím plodových blan a odtokem plodové vody

Vývoj po narození (postnatální vývoj)

- **novorozenecké období:** začíná narozením a trvá do zhojení pupeční jizvy
- **kojenecké období:** do prořezání prvních zoubků
- **batoletské období:** v 1. až 3. roce života, rozvoj psychických a motorických funkcí, dítě začíná mluvit, učí se základy hygieny
- **předškolní věk:** změna postavy, zdokonalování řeči a utváření povahových vlastností
- **mladší školní věk:** do 11. roku, roste trvalý chrup, dítě se učí a poznává
- **dospívání:** začíná pubertou, vývoj sekundárních pohlavních znaků, změna postavy
- **dospělost:** začíná po dosažení pohlavní zralosti od 15 – 18 let
- **stárnutí:** začíná různě, je individuální, ochabování funkčních soustav, klesá fyzická i psychická výkonnost
- **smrt:** ukončení života, zastaví se nevratně všechny životní funkce

